

Werkgroep educatief partnerschap op de Willibrordschool: een samenwerking tussen ouders en leerkrachten

Op de Willibrordschool in Amsterdam is een werkgroep 'Educatief partnerschap'. Anne Verboon spreekt met een directeur, ouder en een leerkracht die aan deze werkgroep deelnemen. Ze vertellen onder andere hoe de werkgroep is gestart, wat ze al hebben bereikt, wat ze nog willen bereiken en geven tips voor andere scholen die een werkgroep 'Educatief partnerschap' willen beginnen.

Op de Willibrordschool te Amsterdam is er sinds het schooljaar 2013-2014 een werkgroep 'Educatief

partnerschap'. In deze werkgroep zitten vijf leerkrachten en zes ouders, onder andere Mirjam (leerkracht groep 3) en Barbara (moeder van drie kinderen). Mirjam geeft aan dat het doel van de werkgroep is om te kijken welke vorm van educatief partnerschap bij de Willibrordschool past. Daarnaast is het doel dat deze vorm gedragen wordt door ouders, leerkrachten en kinderen. Mirjam: "Als deze driehoek er niet is, komt dat de ontwikkeling van de kinderen niet ten goede." De directeur van de Willibrord, Ellen, is nauw betrokken bij de werkgroep. Zij geeft aan dat het uiteindelijk doel is om tot het niveau van meer partnerschap te komen.

De start van de werkgroep

Ellen: "Ik heb zelf het initiatief genomen om een werkgroep 'Educatief partnerschap' te beginnen. Met leerkrachten samen merkten we dat het omgaan met ouders soms als moeilijk ervaren wordt. Vanuit het MT (management team) hadden we de behoefte om daar een beetje een lijn in de krijgen. Ik vind het heel belangrijk dat ouders echt het gevoel hebben dat je gelijkwaardig met elkaar kunt praten.

Anne Verboon

Mirjam: "We zijn deze werkgroep begonnen, omdat educatief partnerschap gewoon heel belangrijk is. Zolang de relatie tussen leerkracht, ouder en kind niet oké is, kun je doen wat je wilt, maar ontwikkelt het kind niet op de manier waarop het zich zou moeten ontwikkelen. We hebben elkaar nodig om de kinderen zo goed mogelijk te begeleiden. Je ziet dat het positief contact met ouders zijn weerslag heeft op de kinderen. De kinderen zien dat ik positief contact met de ouders heb en dit straalt ook positief op hen uit."

Na een oproep in de nieuwsbrief en een mogelijkheid om je als ouder aan het begin van het jaar voor dingen in te schrijven, is er een aantal ouders geïnteresseerd in deze werkgroep. Barbara is één van deze ouders. Barbara: "Het spreekt mij wel aan; ik vind het een interessant thema. Ik ben het erg eens met de driehoek van ouder, school en kind. Het is ook leuk om betrokken te zijn bij de ontwikkeling van je kind." Barbara denkt dat veel ouders hetzelfde als zij over educatief partnerschap denken. Ook denkt ze dat er een groep ouders is die anders denkt over hoe de relatie tussen ouders, leerkrachten en kind moet worden vormgegeven.

Toen heb ik Mirjam gevraagd of zij het leuk vond om een werkgroep te starten."

Bezigheden van vorig jaar

De werkgroep begon met een visie te formuleren en ging al snel praktisch aan de slag. Mirjam: “In het jaar 2013-2014 zijn we bezig geweest met de visie van ouderbetrokkenheid. We kwamen er achter dat we wel een enorm theoretisch kader kunnen gaan neerzetten, maar we wilden ook snel met elkaar aan de slag. Toen kwamen er dingen naar voren als bijvoorbeeld startgesprekken met ouders aan het begin van het jaar, zodat je met elkaar het over vragen kunt hebben als: wie ben jij eigenlijk? Wat verwacht je? Wie is je kind? In de groepen 4-8 wordt dit samen met de kinderen gedaan; groepen 1-3 alleen met de ouders. We willen gaan proberen of we het ook met de groepen 1-3 met de kinderen erbij kunnen doen.” Naast een extra gesprek aan het begin van het schooljaar is er ook een extra ouderavond aan het begin van het schooljaar. De werkgroep kwam ongeveer één keer in de zes weken bij elkaar. Na elke vergadering kwam er een verslagje in de interne mededelingen of in de nieuwsbrief.

Sinds de werkgroep ‘Educatief partnerschap’ er is, wordt er bij veel activiteiten wel betrokkenheid van ouders ervaren, bijvoorbeeld bij de startgesprekken aan het begin van het schooljaar. Ellen ervaart betrokkenheid en partnerschap als de ouders meedenken bij het maken van een handelingsplan. “Betrokkenheid in die zin: ouders hebben überhaupt betrokkenheid bij hun kind, en partnerschap: we moeten het samen doen.” Volgens Barbara is het wel een lang proces voordat ouders begrijpen dat hun inbreng waardevol is. “Ik denk dat ouders op zich goed één op één contact hebben met de leerkracht en dat ze daar voldoende aan hebben.”

Bezigheden voor komende periode

Mirjam: “We hebben een lijst gemaakt van dingen die we belangrijk vinden. Die punten werken we af, want we kunnen niet alles in één keer doen.”

De werkgroep heeft drie speerpunten geformuleerd: zorg, ouderbetrokkenheid en persoonlijk ontwikkelingsverslagen (povs). Er zijn drie subgroepjes die zich met deze speerpunten bezighouden. De eerste stap is veldonderzoek. Zo heeft Barbara, die in de subgroep ‘zorg’ zit, verschillende ouders geïnterviewd over hoe zij de zorgstructuur ervaren en waar ouders behoefte aan hebben. De volgende stap is een presentatie aan elkaar over het veldonderzoek. Aan de hand daarvan gaan ze verdere plannen maken.

De werkgroep werkt nog aan het formuleren van de visie. Volgens Mirjam is het belangrijkste in de visie dat alle drie de partijen (ouders, kinderen en leerkrachten) in de visie terugkomen. “Het moet gedragen worden door iedereen, anders heeft het geen zin.”

Dromen voor de toekomst

Mirjam: “Dat ouders heel goed op de hoogte zijn hoe je kinderen kan helpen in hun ontwikkeling. Dat leerkrachten meer inzicht hebben in de situatie waarin de kinderen thuis komen. Dat veel sneller de relatie er is tussen leerkracht en ouder, waarin je samenwerkt aan de ontwikkeling van het kind.”

Ellen: “Ik hoop dat mijn leerkrachten zich prettiger gaan voelen in de omgang met ouders en het veel natuurlijker vinden om echt de driehoek te zijn. Het zit hem niet in allerlei acties, ik denk juist eigenlijk helemaal niet. Het zit hem heel erg in de houding. Ik hoop dat we nog meer een leergemeenschap worden, waarin echt een duidelijke plek is voor ouders, leerkrachten en kinderen.”

Barbara: “Dat er in ieder geval geen onvrede heerst over wat de Willibrord allemaal kan en doet. Ik heb soms het idee dat ouders die een kind hebben dat zorg nodig heeft, vaak al een beetje gefrustreerd zijn en het gevoel hebben dat de school er niet voor ze is, terwijl dat wel zo is.”



Fotografie: Hanneke Verkleij



Fotografie: Hanneke Verkleij

De toekomst van de werkgroep 'Educatief partnerschap'

Ellen en Barbara denken dat de werkgroep 'Educatief partnerschap' op een gegeven moment wel kan worden opgeheven. Ellen: "Ik vraag me af of dat nog nodig is als je educatief partnerschap goed op je school hebt geïmplementeerd." Barbara: "Op een gegeven moment moet het gewoon geïntegreerd zijn in het systeem." Mirjam denkt dat het wel belangrijk is dat er een groep ('Educatief partnerschap') is, net zoals ze een OGO-groep hebben op de school. "Ik denk dat de relatie a) er niet zo maar is, en b) je een relatie wel kan aangaan, maar je moet hem wel onderhouden. Dus die groep zou er altijd moeten zijn."

Educatief partnerschap in het schoolplan

De visie is nog niet helemaal klaar, maar zodra deze rond is, komt deze visie ook in de schoolgids te gaan. Daar staat nu wel wat in over ouderbetrokkenheid, maar nog niet daar waar ze willen zijn, volgens Mirjam. Ellen is bezig met het schrijven van het nieuwe schoolplan. Ze geeft aan dat educatief partnerschap hier echt een rol in gaat spelen. Vervolgens zullen de schoolgids en website ook moeten worden aangepast, want volgens haar is educatief partnerschap daarin te summier omschreven.

Tips voor andere scholen

Zowel Ellen als Mirjam geven aan dat het belangrijk is om ouders te vragen voor de werkgroep. Ellen heeft als tip om bij de samenstelling te kijken of die ook een afspiegeling

van de ouderpopulatie is. Zij heeft bijvoorbeeld een allochtone ouder gevraagd. "Mijn ervaring is dat allochtone ouders zich niet zo snel aanmelden voor dit soort zaken. Ik wilde heel graag dat deze groep ouders wel vertegenwoordigd was, daarom heb ik een Marokkaanse moeder gevraagd. Dat was voor mij een eyeopener. Haar reactie was zo mooi. Ze zei dat ze het ook een heel belangrijk onderwerp vindt. Ik heb ook uitgelegd waarom ik juist haar vroeg. Toen dacht ik: zo simpel kan het zijn, door het alleen te vragen. Je moet zorgen dat iedereen vertegenwoordigd is." Ellen en Mirjam geven aan dat het handig is om te beginnen met een theoretisch kader en een visie te formuleren. Volgens Mirjam is het belangrijk om de tijd te nemen om met elkaar te praten over wat je verstaat onder ouderbetrokkenheid en hoe dat past binnen de school. "Aan de hand van de visie die je hebt geformuleerd kun je toetsen of je het juiste pad volgt. Juist omdat het zo breed is."

Barbara raadt andere ouders aan om in de werkgroep 'Educatief partnerschap' te gaan, "omdat je gewoon veel meer inzicht krijgt in wat de leerkracht precies doet, wat er van je kind verwacht wordt en hoe je daar aan kan bijdragen. Het is eigenlijk wel jammer dat weinig ouders dat zo inzichtelijk voorgeschoteld krijgen. Het is leuk en inspirerend om in deze werkgroep te zitten." Ook Mirjam vindt het leuk om in de werkgroep te zitten en ze krijgt er energie van. "Doordat je steeds in gesprek bent met ouders, kom je ook te weten wat zij belangrijk vinden. Het draait toch allemaal om de ontwikkeling van de kinderen, want daar zitten we hier met z'n allen voor."

Anne Verboon is vierdejaars student op de Universitaire Pabo in Amsterdam. Zij heeft haar bachelorscriptie over educatief partnerschap geschreven.